

JAV prezidentai: įtaka finansų rinkoms

Rinkimai 2020

Kaip viskas vyksta ?

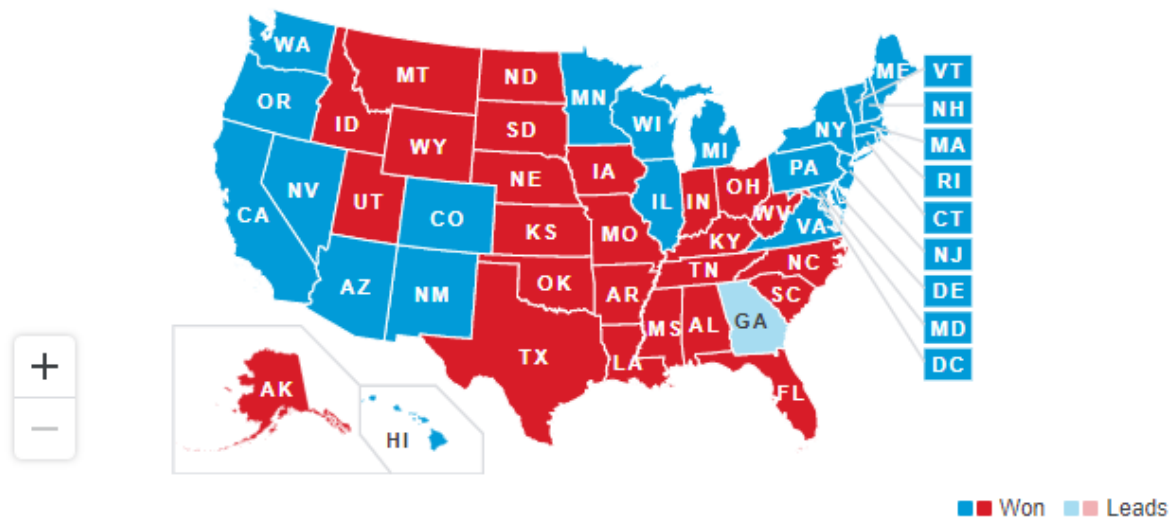
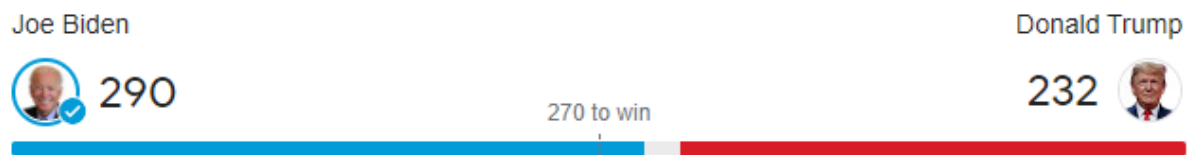
Rinkimai JAV vyksta kitaip, nei Lietuvoje. Kiekvienos valstijos gyventojai balsuoja už savo kandidatą. Tačiau balsai nėra sumuojami visoje šalyje.

Kiekviena valstija turi fiksuotą balsų skaičių, kuris priklauso nuo gyventojų toje valstijoje skaičiaus. Visos valstijos iš viso turi 538 balsus. Todėl laimi kandidatas, surinkęs bent 270 balsų.

Valstijų balsai dažniausiai atiduodami pagal tos valstijos gyventojų balsavimo rezultatus. Pavyzdžiui jei daugiau nei 50% balsavusių Texas valstijos gyventojų pasirenka D. Trump, tuomet 38 šios valstijos balsai yra skiriami būtent šiam kandidatui.

Sprendimą, kam bus skirti valstijų balsai, kiekviena valstija turės priimti 2020-12-14. Tą dieną bus nuspręstas JAV prezidentas. Remiantis JAV sistema, po to kai 2020-12-14 valstijos paskelbs, kuriam kandidatui atiduoda balsus, bent 270 balsų surinkęs kandidatas taps JAV prezidentu. Nepaisant to, ar kitas kandidatas tai pripažins, ar ne.

2020 prezidento rinkimų preliminarūs rezultatai

Nors rezultatai kol kas preliminarūs ir D. Trump siekia visais būdais parodyti, kad rinkimai nebuvo sąžiningi, didelės tikimybės jam laimėti nebėra. Nebent bus vienareikšmiškai įrodyta, kad ne vienoje, tačiau bent keliose valstijose vyko didelio masto balsų klastojimas, kitas JAV prezidentas bus J. Biden.

Prezidentai ir rinkos

Rinkoms prezidentas neįdomus

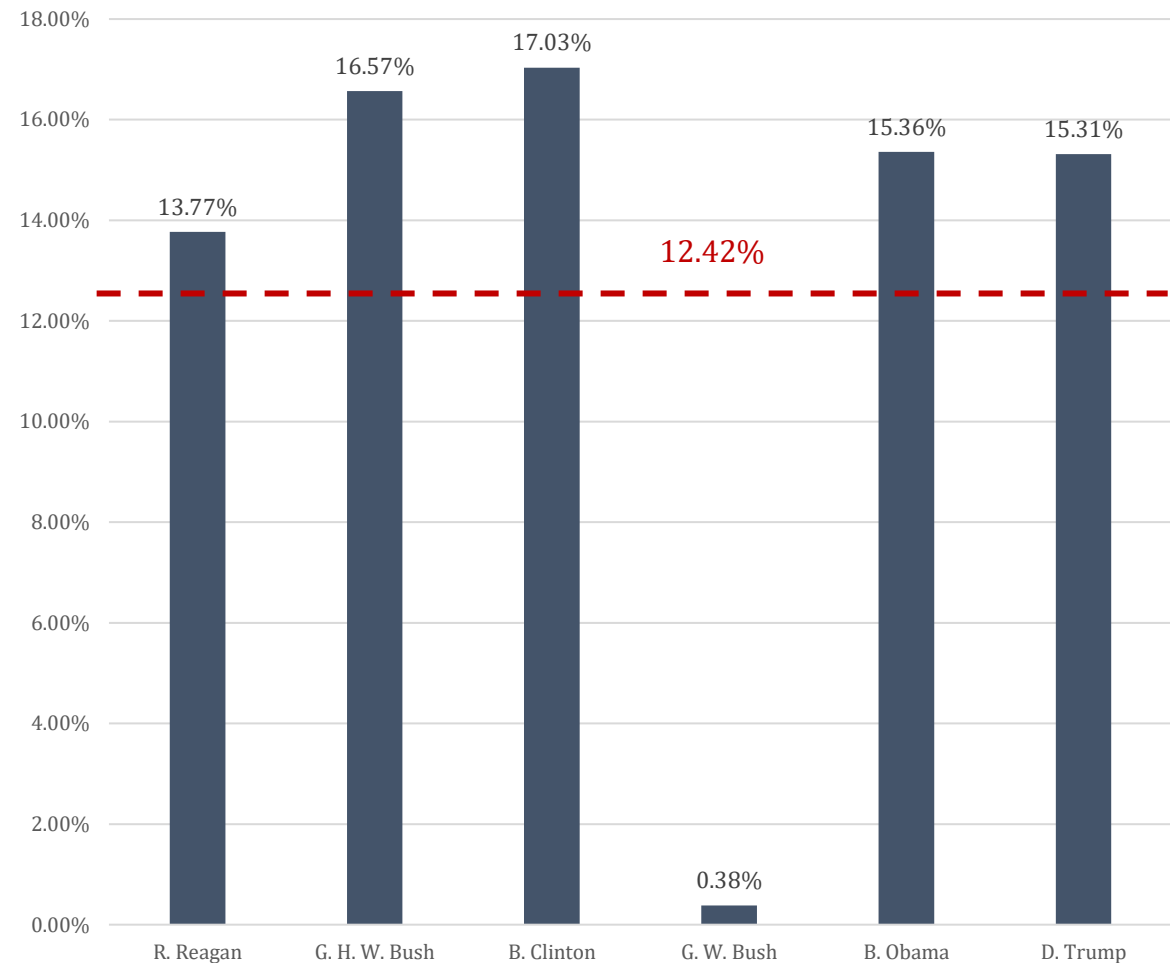
Vidutinė plačiausio JAV akcijų indekso Wilshire 5000 metinė grąža nuo 1981 siekia **12.42%**.

Labiausiai indeksas augo per B. Clinton valdymo laikotarpį. Tuo tarpu mažiausią grąžą generavo per G. W. Bush prezidentavimo metus. Ar tai kažką reiškia ?

Tikrai ne. Rinkos pokyčiai su prezidentu nėra smarkiai susiję. Pavyzdžiui G. W. Bush atėjo valdyti per Dot-com burbulo sprogamą, tad rinkos kritimas tikrai nebuvo jo kaltė. Na o paskutiniiais jo prezidentavimo metais atėjo 2008 krizė, kuri taip pat nebuvo šio prezidento nuopelnas.

Kainų pokyčiai finansų rinkose priklauso nuo įvairių faktorių, kurie ilguoju laikotarpiu visuomet yra susiję su realia ekonomika. Tiek burbulai formuojasi, tiek krizės kyla dėl begalės istorinių priežasčių, kurios kaupiasi ilgą laiką. Prezidentas šiems procesams gali turėti įtakos, tačiau ji nebus žymi. Todėl rinkoms ne itin įdomu, kas gyvena Baltuosiuose Rūmuose.

Vidutinė Willshire 5000 metinė grąža

Rinkimai ir rinkos

Rinkimų įtaką nustatyti sunku

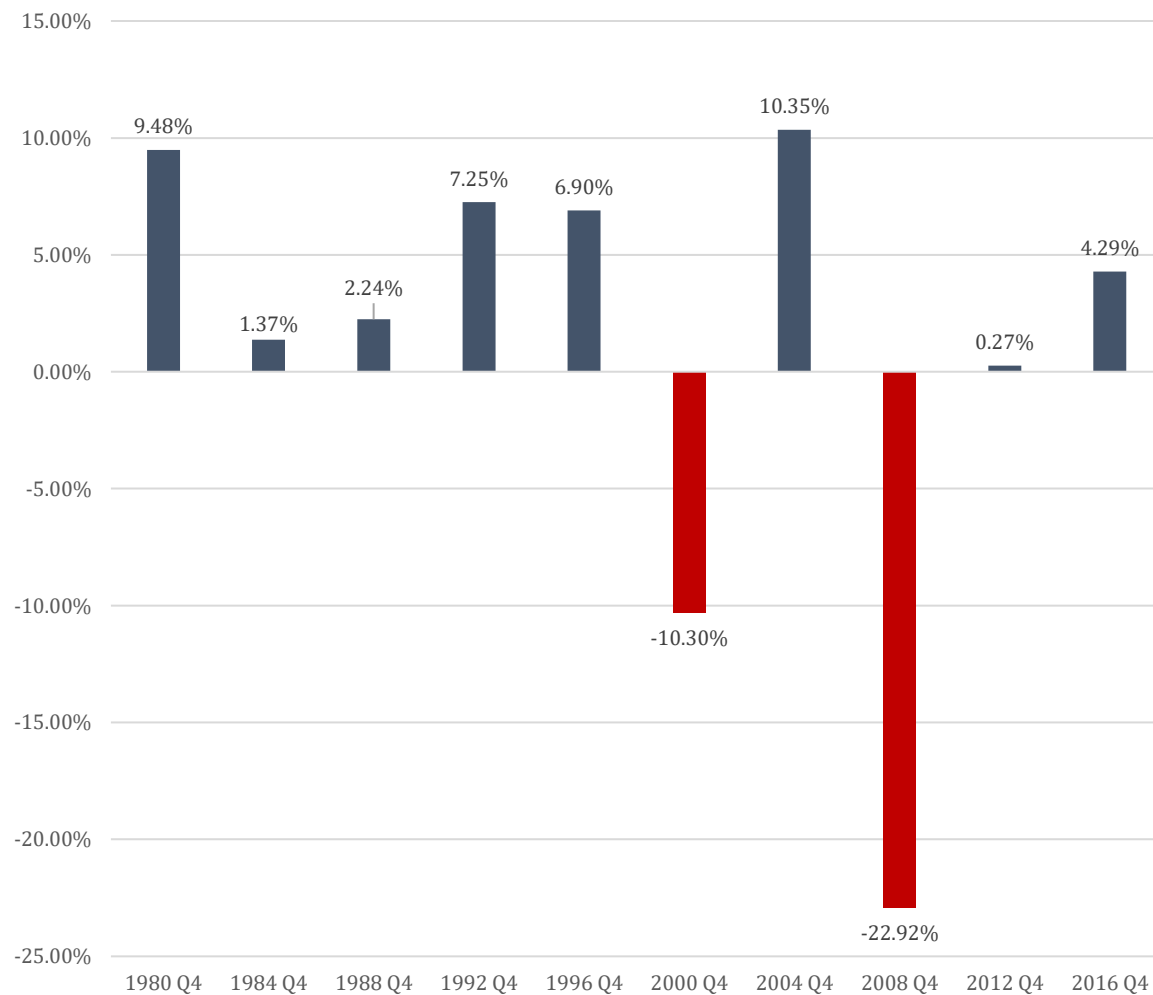
Vidutinė plačiausio JAV akcijų indekso Wilshire 5000 ketvirčio grąža nuo 1980 siekia **3.17%**. Vidutinė grąža per rinkimų ketvirtį siekia tik **0.89%**.

Tai gali suponuoti, kad per rinkimų ketvirtį rinkų augimas statistiškai yra mažesnis, nei tais metais, kai rinkimai nevyksta. Tačiau, jei atmesime dvi dideles krizes (2000 ir 2008 metai), vidutinė grąža per rinkimų ketvirtį siekia **5.27%**. Kai nuo 1980 metų vidutinė **teigiama** ketvirčio grąža (atmetus visiškai visus neigiamus ketvirčius) siekė tik **5.14%**.

Tad daryti apibendrintą išvadą apie rinkimus ir jų įtaką rinkoms nėra lengva. Galima daryti prielaidą, jog rinkų dalyviai iki rinkimų jaučia padidėjusį neapibrėžtumą, todėl užima gynybines pozicijas, išparduoda rizikingiausius aktyvus. Po rinkimų, paaiškėjus kad pasaulio pabaiga vėl neatėjo, dauguma dalyvių sugrįžta į rinką.

Be to, ketvirtas ketvirtis yra metų pabaiga. Tad šio ketvirčio rezultatams turi ir sezoniškumas.

Vidutinė Wilshire 5000 ketvirčio grąža per rinkimų ketvirtį

Nauji saugūs užutekiai

Ar BTC yra naujasis auksas ?

Prieš rinkimus, ypač antroje spalio pusėje, stebėjome išsipardavimą ir korekciją rizikingų aktyvų rinkose. Krito tiek akcijų, tiek rizikingų obligacijų kainos.

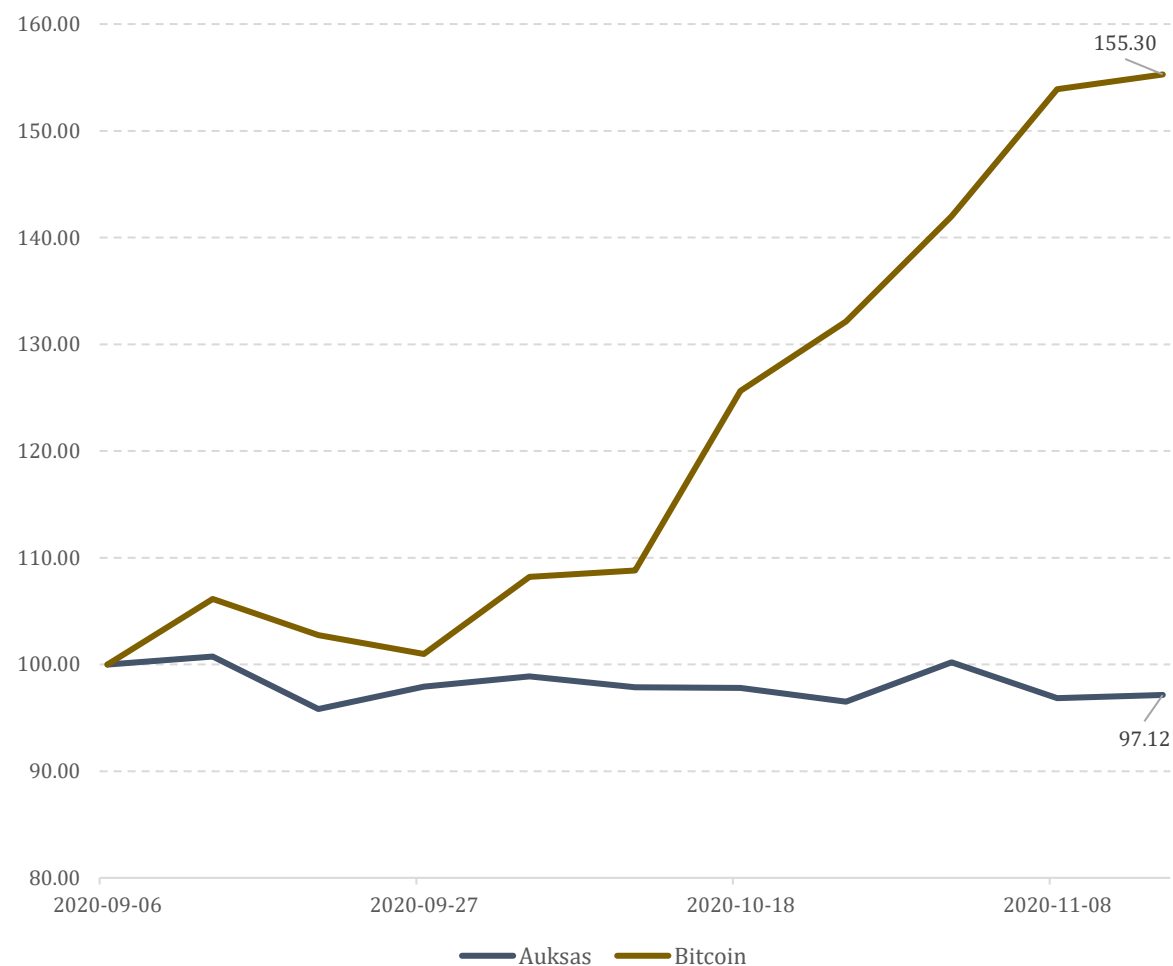
Tačiau istoriškai itin rizikingu aktyvu laikytas Bitcoin spalio antroje pusėje šovė į viršų ir iki rinkimų JAV sugeneravo maždaug **30% grąžą**.

Tuo tarpu saugiu užutekiu istoriškai laikomas auksas per padidėjusio neapibrėžtumo laikotarpį net šiek tiek atpigo.

Tokius struktūrinius rinkos pokyčius gali paaiškinti socialiniai pokyčiai. Karta, kuri tikėjo auksu kaip tikrąja valiuta ir pagrindiniu saugiu užutekiu, sudaro vis mažesnę rinkos dalį. Tuo tarpu naujoji karta elektroninėmis valiutomis tiki žymiai labiau, nei fiziniu auksu, kuris per jų gyvenimą nei karto nebuvo naudingas.

Žinoma, iš vieno įvykio daryti toli siekiančias išvadas nėra protinga. Tačiau senųjų bei naujųjų saugių užutekių santykį ir kainos pokyčius per įvairius sukrėtimus stebėti verta. Akivaizdu, kad BTC dar neturi aukso statuso. Bet jei situacijos, kurias stebėjome prieš JAV rinkimus, kartosis, tai po 5-10 metų BTC gali būti naujuoju auksu.

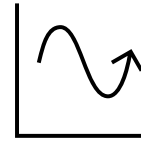
Bitcoin ir aukso kainų indeksai rinkimų laikotarpiu

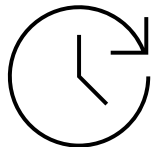
Pelus nuo grūdų

Medijos siekia kurti antraštes ir traukti skaitytojus. Todėl informacija jose dažnai yra dramatinizuota, faktinė realybė iškreipta. Taip pat medijos yra subjektyvios, tad jų suteikiama informacija visuomet atspindės subjektyvius lūkesčius (pvz. politines pažiūras). Tai nereiškia, jog žiniasklaida meluoja. Tiesiog žiniasklaida pilnai ir objektyviai realybę atvaizduoja retai.

Rinkos ilguoju laikotarpiu juda pagal realius ekonominius, socialinius faktorius. Trumpuoju laikotarpiu didesnę įtaką kainų pokyčiams rinkose gali turėti investuotojų nuotaikos. Todėl įvairios medijų antraštės emocijas gali kelti tik neilgą laiko tarpą. Ilgainiui investuotojai visada grįžta prie fundamentalių faktorių ir siekia realybę įvertinti kuo objektyviau.

Investuotojai nevertina to, kas vyksta šiandien. Visuomet yra vertinami tikėtini ateities scenarijai ir atsižvelgiant į juos priimami sprendimai. Šiuo metu rinkos dalyviams gana akivaizdu, jog prezidentu taps J. Biden. Gyvenimas tęsiasi, pilietinio karo JAV tikimybė maža, galime grįžti prie įprasto darbo. Kitaip sakant, rinkoms vėl vis svarbesni tampa ekonomikos indikatoriai, pandemijos valdymas.

Prezidentas yra labai svarbus asmuo. Tačiau jis vienas už visus ir apie viską spręsti negali. JAV egzistuoja daugiau politinių institucijų, kurios gali tiek kontroliuoti prezidentą, tiek priimti savo sprendimus. Todėl prezidento posto pervertinti nereikia. Jo įtaka realiai ekonomikai bei finansų rinkoms yra ribota. O itin kardinalių pokyčių prezidentai dažniausiai nesiima.

Atskleidimas

Šis prezentacija (toliau – Prezentacija) parengta informacijos, turimos šios Prezentacijos paskelbimo dieną, pagrindu. Jeigu aiškiai nenurodyta ir kontekstas nereikalauja kitaip, Prezentacijoje pateikta informacija turi būti suprantama kaip atitinkanti faktines aplinkybes Prezentacijos paskelbimo dieną, tačiau nebūtinai po Prezentacijos paskelbimo.

Ši Prezentacija nėra ir neturi būti laikoma rekomendacija pirkti ar parduoti finansines priemones ar paslaugas. Priimdami sprendimą sudaryti bet kokias finansinių priemonių, vertybinių popierių, finansinių paslaugų pirkimo ir/ar pardavimo sutartis, investuotojai privalo vadovautis savo žiniomis, patirtimi ir visomis su konkrečiomis investicijomis susijusiomis rizikomis. Prezentacijos turinys negali būti suprantamas kaip patarimas investicijų, teisės ar mokesčių klausimais. Siekdamas visapusiškai suvokti su investicijomis į vertybinius popierius susijusius privalumus bei rizikas, kiekvienas esamas ar potencialus investuotojas turėtų kreiptis į savo finansų, teisės, verslo ar mokesčių konsultantus.

Šioje Prezentacijoje yra teiginių būsimuoju laiku, kurie grindžiami autoriaus subjektyvia nuomone, lūkesčiais bei prognozėmis dėl ateities įvykių ir finansinių tendencijų, galimai turėsiančių įtakos finansų rinkoms. Teiginiai būsimuoju laiku apima informaciją apie galimus ar numanomas įmonių veiklos bei finansinius rezultatus, investicijų strategiją, sutartinius santykius, geopolitinę ir makroekonominę situaciją, investavimo sąlygas, būsimo reguliavimo poveikį ir kitą informaciją. Teiginiai būsimuoju laiku yra paremti informacija, turima šios Prezentacijos paskelbimo dieną. Autorius įsipareigoja viešai patikslinti ar pakeisti šiuos teiginius tik tiek, kiek tai yra reikalaujama pagal įstatymus.

Ši Prezentacija ir/ar kita medžiaga, įskaitant visą reklaminę medžiagą, kurią parengia autorius, negali būti platinama ar skelbiama viešai. Jei dalinsitės šia informacija ir/ar Prezentacija su trečiaisiais asmenimis, tiek pats faktas, tiek galimos jo pasekmės bus Jūsų asmeninė atsakomybė.